

© 123rf.com / Michael Jung

NC
DO

ONDERZOEK

KINDEREN OVER KINDERRECHTEN

Lette Hogeling & Marije van Gent

Alle kinderen hebben, zonder uitzonderingen, rechten. Die rechten zijn vastgelegd in het VN-Kinderrechtenverdrag dat in 1989 door de VN werd aangenomen. Kinderrechten komen steeds vaker aan de orde in het politieke en maatschappelijke debat in Nederland. Sinds 2011 kent Nederland dan ook een Kinderombudsman die controleert of de kinderrechten in Nederland worden nageleefd. Hoe denken Nederlandse kinderen eigenlijk zelf over kinderrechten? In dit rapport belichten we kinderrechten vanuit het perspectief van Nederlandse kinderen van negen tot twaalf jaar. Ruim 1.100 kinderen gaven hun mening en ervaringen in een online vragenlijst. Zijn kinderen bekend met de rechten in het verdrag? Welke kinderrechten vinden zij belangrijk? En zijn ze tevreden over de kinderrechtensituatie in hun eigen omgeving en in Nederland?

Bekendheid kinderrechten

Meer dan de helft van de kinderen weet spontaan tenminste één recht te noemen. Relatief veel kinderen noemen (als eerst) het recht op onderwijs. Ook het recht op 'eten en drinken' wordt door relatief veel kinderen genoemd, evenals huisvesting. Daar-

naast noemen kinderen ook het recht om niet te hoeven werken, het recht om te zeggen wat je denkt, het recht om te spelen, het recht op zorg en het recht op bescherming tegen geweld.

Het Kinderrechtenverdrag lijkt niet erg bekend onder Nederlandse kinderen. Bijna twee derde heeft nog nooit van het VN-Kinderrechtenverdrag gehoord. Slechts zes procent kent het Kinderrechtenverdrag en 'weet wat het is'. Kinderen van twaalf geven minder vaak aan dat zij nog nooit gehoord hebben van het Kinderrechtenverdrag dan jongere kinderen (9-11 jaar). Het is echter niet zo dat 12-jarigen ook vaker weten wat het verdrag is. Ze hebben er enkel vaker van gehoord, maar weten nog steeds niet precies wat het is.

Op welke manier hebben kinderen gehoord over de kinderrechten, waar hebben zij er iets over geleerd? Ruim een kwart geeft aan 'nergens' over kinderrechten geleerd te hebben, maar de meerderheid van de kinderen hoort over de kinderrechten op school. Toch wordt slechts bij 15 procent van de kinderen op school 'vaak' of 'altijd' over kinderrechten gespro-

ken. Bij de meerderheid van de kinderen wordt op school *soms* over kinderrechten gesproken.

Mening over kinderrechten

Kinderen zijn van mening dat 'eten en drinken' één van de dingen is die in ieder geval goed geregeld moet zijn. Daarnaast vinden Nederlandse kinderen het belangrijk dat een kind naar school moet kunnen gaan en dat kinderen in ieder geval naar de dokter moeten kunnen als ze ziek zijn. Hoewel vrijheid van meningsuiting vaak spontaan genoemd wordt door kinderen als recht, blijkt het relatief minder belangrijk. Ook kinderarbeid wordt spontaan relatief vaak genoemd, maar heeft weinig prioriteit vergeleken met andere rechten.

De meerderheid van de kinderen vindt dat de rechten van kinderen in Nederland goed geregeld zijn. Nog ruim een kwart van de Nederlandse kinderen vindt echter dat er nog verbetering mogelijk is wat betreft kinderrechten in Nederland. Een substantieel deel van de kinderen geeft aan dat zij 'het niet weten' of heeft geen sterke mening hierover.

En hoe zit het in de praktijk? Over het recht op vrijheid van meningsuiting zijn de meningen verdeeld; een derde van de kinderen voelt zich slechts soms of (bijna) nooit vrij om in de klas te zeggen wat hij/zij denkt. Twee derde van de kinderen vindt daarnaast dat de volwassenen in hun omgeving goed naar hen luisteren.

Meer weten?

Op www.ncdo.nl/weten is het volledige onderzoek te lezen, net als onderzoeksrapporten en factsheets over bijvoorbeeld onderwijs, mensenrechten en jongeren. Kijk ook op www.samsam.net voor actuele informatie en nieuws voor kinderen over kinderrechten.

NCDO doet onderzoek naar mondiale thema's en brengt ze het duurzaam gedrag van Nederlanders in kaart. Stichting NCDO is ook uitgever van One-World, hét multimediale journalistieke platform voor mondiaal denken en groen doen dat mensen verbindt met de wereld. Daarnaast geeft NCDO Samsam uit, educatief platform voor wereldwijze kinderen.

**ONEWORLD
RESEARCH**

Wetenschap toegankelijk voor een breed publiek
door de onderzoekers van NCDO

INTERVIEWS MET ONDERZOEKERS / INFOGRAPHICS / VIDEO'S / BLOGS

Op OneWorld Research lees je over de laatste ontwikkelingen in onderzoek op het terrein van ontwikkelingssamenwerking, duurzaamheid en actief wereldburgerschap. Daarnaast duiden wetenschappers ontwikkelingen in politiek en samenleving vanuit hun specifieke vakgebieden.

OneWorld Research maakt onderzoek toegankelijk voor een breed publiek door onderzoek op een aansprekende en toegankelijke manier te presenteren en door de actualiteiten van de dag door wetenschappers te laten becommentariëren.

WWW.ONEWORLD.NL/RESEARCH

Deze samenvatting is een uitgave van NCDO, november 2014
NCDO, Postbus 94020, 1090 GA Amsterdam, tel +31 (0)20 568 87 55
onderzoek@ncdo.nl, www.ncdo.nl